

BỘ TÀI CHÍNH**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 5209 /BTC-TCT
V/v trả lời chất vấn của ĐBQH

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2017

Kính gửi: Đại biểu Quốc hội Trần Văn Mão - Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An

Bộ Tài chính xin trả lời chất vấn của Đại biểu Quốc hội Trần Văn Mão - Đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An do Tổng thư ký Quốc Hội chuyển đến tại văn bản số 541/TTKQH-GS ngày 29/3/2016 như sau:

Nội dung chất vấn:

Theo thống kê chưa đầy đủ, tính đến hết năm 2016, tổng số doanh nghiệp nợ thuế là 583.347 doanh nghiệp, trong đó doanh nghiệp đang hoạt động nợ thuế là 408.939 doanh nghiệp, số doanh nghiệp đã ngừng hoạt động nợ thuế là 147.408 doanh nghiệp, với tổng số tiền nợ thuế là 67.624 tỷ đồng, tăng 0,2% so với năm 2015.

Đề nghị Bộ trưởng Bộ Tài chính làm rõ thực trạng nợ đọng thuế của doanh nghiệp trong cả nước hiện nay, nguyên nhân, trách nhiệm và giải pháp truy thu nợ đọng thuế của các doanh nghiệp năm 2017.

Trả lời:

Về vấn đề ĐBQH chất vấn, Bộ Tài chính xin trả lời như sau:

1. Tổng số tiền thuế nợ tính đến thời điểm 31/12/2016 là 72.405 tỷ đồng, so với 31/12/2015 giảm 1.489 tỷ đồng (-2%), trong đó:

- Tiền thuế nợ đến 90 ngày và trên 90 ngày (có khả năng thu) là 30.405 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 42% tổng số tiền thuế nợ, so với 31/12/2015 giảm 5.771 tỷ đồng (-16%), trong đó:

+ Các khoản thuế, phí là 19.998 tỷ đồng, so với thời điểm 31/12/2015 giảm 3.880 tỷ đồng (-16,2%).

+ Các khoản nợ liên quan về đất là 10.407 tỷ đồng, so với 31/12/2015 giảm 1.891 tỷ đồng (-15,4%).

- Các khoản phạt và tiền chậm nộp là 25.963 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 35,9% tổng số tiền thuế nợ; so với 31/12/2015 tăng 3.054 tỷ đồng (+13,3%).

- Tiền thuế nợ không có khả năng thu (bao gồm các khoản nợ của người nộp thuế đã chết, mất tích, mất năng lực hành vi dân sự; người nộp thuế có liên quan đến trách nhiệm hình sự; người nộp thuế không còn hoạt động tại địa chỉ kinh doanh, không còn đối tượng để thu; người nộp thuế thực tế đã giải thể, phá sản

không đúng theo trình tự của pháp luật quy định) là 16.038 tỷ đồng, chiếm tỷ trọng 22,2% tổng số tiền thuế nợ, so với 31/12/2015 tăng 1.228 tỷ đồng (+8,3%).

Như vậy, số tiền thuế nợ có khả năng thu đã giảm mạnh so với năm 2015, tỷ lệ tổng nợ có khả năng thu so với tổng thu ngân sách đến 31/12/2016 chỉ ở mức 3,6%. Có đến 58,1% số nợ thuế hiện nay là số nợ không có khả năng thu hồi và tiền phạt, tiền chậm nộp. Nguyên nhân là do trong những năm vừa qua, nền kinh tế thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng gặp khó khăn, làm vào tình trạng khủng hoảng và suy thoái. Một bộ phận doanh nghiệp sản xuất kinh doanh khó khăn, làm ăn thua lỗ, tài chính yếu không có nguồn để nộp thuế. Nhiều doanh nghiệp phá sản, tự ngừng kinh doanh, bỏ địa chỉ kinh doanh, không có khả năng thanh toán nợ thuế. Một số doanh nghiệp vay vốn ngân hàng, làm ăn thua lỗ dẫn tới mất khả năng chi trả, khi cơ quan thuế thực hiện biện pháp cưỡng chế thì doanh nghiệp không có khả năng nộp thuế dẫn đến cơ quan thuế gặp khó khăn trong việc xử lý nợ và thu hồi nợ thuế, các doanh nghiệp nợ thuế chỉ quan tâm đến việc nộp nợ gốc nhưng chưa nộp hoặc nộp rất ít nợ tiền chậm nộp, đồng thời do tất cả các khoản nợ (kể cả khó thu) đều phải tính tiền chậm nộp ở mức 0,03%/ngày, làm cho tổng số nợ thuế không có khả năng thu tăng lên.

Bộ Tài chính đã chỉ đạo thực hiện quyết liệt các biện pháp đôn đốc thu hồi nợ thuế và cưỡng chế nợ thuế, tổ chức rà soát, phân loại nợ, theo dõi, giám sát chặt chẽ các khoản nợ thuế để kịp thời đôn đốc, nhắc nhở người nộp thuế, tăng cường đôn đốc xử lý nợ chây ì, áp dụng các biện pháp cưỡng chế nợ, công khai thông tin nợ thuế trên các phương tiện thông tin đại chúng, phối hợp với các Bộ ngành và chính quyền địa phương thành lập các đội liên ngành rà soát thu hồi nợ đọng thuế, theo đó kết quả thu hồi nợ đọng tăng dần qua các năm, năm sau luôn cao hơn năm trước (bình quân 2011-2015 tăng 18,2%, năm 2011: 27,3%; năm 2012: 13,6%; năm 2013: 19,3%; năm 2014: 17,6%; năm 2015: 22,5%. Tính đến 31/12/2016 đã thu hồi nợ được 42.543 tỷ đồng, tăng 13,2% so với cùng kỳ năm 2015. Tỷ lệ tổng nợ có khả năng thu so với tổng thu ngân sách đã giảm mạnh, đến 31/12/2016 ở mức dưới mức 5% (năm 2014: 8,2%; năm 2015: 4,8%, năm 2016: 3,6%).

2. Để giải quyết tình trạng nợ đọng thuế nêu trên, Bộ Tài chính đã chỉ đạo ngành thuế thực hiện quyết liệt đồng bộ một số giải pháp để thu hồi nợ đọng thuế vào NSNN và ngăn chặn, hạn chế tình trạng nợ thuế trong thời gian tới như sau:

- Cơ quan thuế tham mưu với cấp ủy, chính quyền địa phương chỉ đạo các cơ quan, ban, ngành trên địa bàn kịp thời tháo gỡ, giải quyết các khó khăn, vướng mắc trong sản xuất kinh doanh, xử lý đúng quy định của pháp luật các hồ sơ gia hạn nộp thuế, xóa nợ, nộp dần tiền thuế, miễn tiền chậm nộp khi doanh nghiệp gặp khó khăn khách quan, thiên tai, hỏa hoạn....để hỗ trợ các doanh nghiệp đảm bảo vừa duy trì, phát triển sản xuất kinh doanh ổn định, tạo nguồn thu cho ngân sách, từ đó giảm dần số tiền nợ đọng thuế.

- Tổ chức thực hiện rà soát, phân loại nợ để phản ánh đúng bản chất của khoản tiền thuế nợ, phân tích nguyên nhân của từng trường hợp nợ thuế để áp dụng các biện pháp đôn đốc thu nợ.

- Theo dõi, giám sát chặt chẽ các khoản nợ thuế, ban hành đầy đủ thông báo tiền thuế nợ và tiền chậm nộp đến từng người nộp thuế theo đúng quy định của Luật quản lý thuế; giao chỉ tiêu thu nợ đến từng đơn vị, từng cán bộ quản lý để đôn đốc thu theo từng tháng, từng quý và từng nhóm nợ thuế, đồng thời, gắn kết quả thu nợ vào trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan thuế.

- Đẩy mạnh việc thực hiện công khai thông tin người nợ thuế trên các phương tiện thông tin đại chúng đối với những trường hợp chây Ý không nộp tiền thuế đúng hạn, theo quy định của Luật Quản lý thuế. Định kỳ hàng tháng thông báo danh sách các doanh nghiệp nợ thuế yêu cầu các Cục Thuế tổ chức rà soát, đôn đốc và thực hiện cưỡng chế nợ thuế, công khai thông tin nợ thuế theo đúng quy định của Luật quản lý thuế, đồng thời giám sát chặt chẽ việc thực hiện cưỡng chế nợ của các Cục Thuế địa phương.

- Tăng cường thực hiện các biện pháp cưỡng chế nợ thuế theo đúng quy định của pháp luật để thu hồi kịp thời tiền thuế nợ vào ngân sách như: phong tỏa tài khoản, thông báo hóa đơn không còn giá trị sử dụng,.., thu hồi giấy đăng ký kinh doanh.

- Đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, ứng dụng công nghệ thông tin trong tất cả các khâu của công tác quản lý nợ và cưỡng chế nợ thuế, điện tử hóa hệ thống quy trình nghiệp vụ quản lý nợ thuế và cưỡng chế nợ từ khâu ban hành thông báo nợ và quyết định cưỡng chế nợ, phân công, phân loại nợ đầy đủ, chính xác, kịp thời và xử lý phù hợp theo tính chất của từng khoản nợ, đảm bảo tăng cường hiệu lực hiệu quả việc quản lý nợ và thực hiện cưỡng chế nợ.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra đối với hoạt động chuyển giá trốn thuế, ngăn ngừa việc lợi dụng tình trạng chuyền giá để trốn thuế bao đảm thu đúng, đủ, kịp thời các khoản thuế, phí, lệ phí và thu khác vào NSNN.

Bộ Tài chính xin trả lời để Ông Trần Văn Mão - Đoàn ĐBQH tỉnh Nghệ An được biết. Xin trân trọng cảm ơn./.

Nơi nhận

- Như trên;
- Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Nghệ An;
- Đ/c Tổng thư ký Quốc hội;
- Đ/c Bộ trưởng, Chủ nhiệm VPCP;
- Lưu: VT, TCT(VT, QLN).g

BỘ TRƯỞNG

